

Metsähallitus Metsätalous Oy:n maa-aines- ja ympäristölupahakemus, Sulavaara, linattijärvi, Pudasjärvi

OULYMP 30.06.2022 § 58
399/11.01.01/2022

ASIA Metsähallitus Metsätalous Oy:n maa-aines- ja ympäristölupahakemus soran ja kiven ottamiseen ja murskaukseen sekä tuotteiden välivarastointiin Pudasjärven kaupungin linattijärven kylälle tilalle Syöte Pudasjärven valtionmaa 615-893-10-1, Sulavaaran sora-alue.

HAKIJA **Metsähallitus Metsätalous Oy**
Lentiirantie 342D
88900 KUHMO
y-tunnus 2752751-5

LUVAN HAKEMISPERUSTE

Maa-aineslain (555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen ja ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan on oltava lupa.

Ympäristönsuojelulain 27 §:n liitteen 1 taulukon 2 kohdan 7 e mukaan luvanvaraista toimintaa on tietylle alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on vähintään yhteensä 50 päivää.

Maa-aineslain 4 a §:n ja ympäristönsuojelulain 47 §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

TOIMIVALTAINEN VIRANOMAINEN

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on toimivaltainen viranomainen maa-aineslain 7 §:n ja ympäristönsuojelusta annetun asetuksen 2 §:n kohdan 6 b perusteella. Pudasjärven ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Oulunkaaren ympäristölautakunta.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen käsiteltäviin lupa-asioihin kuuluu tietylle alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää.

ASIAN VIREILLETULO

Yhteislupahakemus on jätetty 3.2.2022 ja sitä on täydennetty 18.5.2022 Sulanvaaranpaljakan Natura 2000-aluetta ja seudulla esiintyvää EU:n lintudirektiivin liitteessä I mainittua lajia koskevilla tiedoilla, jotka ovat osittain salassa pidettäviä.

ALUEEN SIJAINTI Toiminta-alue sijaitsee Sulavaaran maa-ainestenottoalueella Pudasjärven kaupungin linattijärven kylällä kiinteistöllä Syöte Pudasjärven valtionmaa 615-893-10-1, Sulavaaran itäpuolella, noin 40 kilometriä linnuntietä Pudasjärven keskustasta koilliseen, Hyttisenojantien länsipuolella.

LUVAT JA SOPIMUKSET

Alueella on 31.7.2024 saakka voimassa oleva Oulunkaaren ympäristölautakunnan 26.6.2014 § 47 päätöksellään myöntämä maa-aineslupa, joka on myönnetty 10 000 m³ ottomäärälle ja 0,59 hehtaarin alueelle. Maa-aineslain 23 a §:n mukaisten ilmoitusten mukaan maa-aineksia on otettu yhteensä 10282 m³ eli sallittu ottomäärä on ylitetty 282 k-m³:llä. Alueella ei ole voimassa olevaa ympäristölupaa. Maa-aineksen murskausta on tarvittaessa suoritettu ilmoituksella tilapäistä melua ja tärinää aiheuttavasta toiminnasta. Jatkolupaa haetaan, koska luvan mukainen ottomäärä on otettu.

Alueella on ollut maa-ainestenottoa myös vuosina 2003-2012, jolle luvan on myöntänyt Pudasjärven valvontalautakunta.

Kiinteistön omistaa Suomen valtio/ Metsähallitus. Luvan hakijalla on ympäristövahinkovakuutus, vakuutusyhtiö If:ssä.

ALUEEN KAAVOITUSTILANNE JA YMPÄRISTÖ

Alueella ei ole yksityiskohtaisempaa kaavaa. Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavassa alueelle ei ole merkintää.

Suunniteltu toiminta-alue ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle. Lähin pohjavesialue Lamminharju (2E -luokka, 11615508) sijaitsee suunnitellusta toiminta-alueesta noin 4,5 kilometriä etelään.

Lähin vakituinen ja vapaa-ajan asutus sijaitsevat noin kolmen (3) kilometrin etäisyydellä etelään Latvajärven rannoilla.

Lähin muinaisjäänös, Portinkuru (tervahauta 1000024736), sijaitsee noin kolme (3) kilometriä suunnitellusta toiminta-alueesta lounaaseen.

Lähin vesistö, Hautalampi, sijaitsee suunnitellulta ottoalueelta noin 900 metriä koilliseen Hyttisenojantien itäpuolella.

Lähin luonnonsuojelualue, Natura 2000 erityisten suojelutoimien alue (SAC) Sulanvaaranpaljakka (FI1103811), sijaitsee lähimmillään 550 metrin etäisyydellä luoteeseen. Seudulla esiintyy EU:n lintudirektiivin liitteen I laji.

UKK-reitti kulkee lähimmillään noin 710 metrin etäisyydellä suunnitellusta toiminta-alueesta itään, Hyttisenojantien itäpuolella.

Ottamisalue on vanhaa soranottoaluetta. Kohteen ympäristö on metsätalouskäytössä. Alueella kasvaa pääosin havupuustoa.

TOIMINNAN KUVAUS

Maa-ainesten otto

Metsähallitus Metsätalous Oy hakee lupaa ottaa noin 3,14 hehtaarin suuruiselta ottamisalueelta soraa ja kiviä yhteensä 50 000 m³ kymmenen vuoden aikana. Maa-ainesten otto on tarkoitus ulottaa tasolle +208,5 (N2000), mikä tarkoittaa noin 0-8 metrin ottamissyvyyttä.

Alue on vanhaa maa-ainesten ottoaluetta ja sen maa-aineslupa on ajallisesti vielä voimassa heinäkuulle 2024 asti. Luvan mukainen massamäärä on kuitenkin jo otettu, joten haetaan jatkolupaa maa-ainesten otolle ja uutta ympäristölupaa soran ja kiven murskaukselle. Hakemuksen mukaan kohde on vanhan oton osalta jo maisemoitu valmiiksi.

Ottamistoimenpiteen tarkoituksena on maa-ainesten sekä niiden seassa olevista kivistä murskaamalla tehtyjen lajitteiden hyödyntäminen metsäautoteiden kunnossapitoon ja uusien rakentamiseen. Kohde ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Kohteen lähistöllä ei ole kaivoja eikä muita vedenottoja. Kohteen kannalta ylintä pohjavesipintaa on vaikea arvioida. Hautalammin ja Ylimmäisen Pirinjärven vesipinnat ovat noin tasossa N2000 +197,4 (=N60+197,10) tai sitä alempana.

Maanpinnan korkeus vaihtelee kohdealueella välillä +208,5-+216,0(N2000). Alin suunniteltu ottotaso on +208,50(N2000). Mikäli pohjavettä havaitaan, ottamista ei tulisi ulottaa alemmaksi kuin tasolle, joka on vähintään 2 metriä havaittua pohjavesipintaa ylempänä.

Seudulla esiintyy EU:n lintudirektiivin liitteessä I mainittu laji. Mikäli kyseinen laji pesii alueella, maa-ainesten ottoa tai jalostamista ei harjoiteta 15.2.-31.7. välisenä aikana. Mikäli pesät ovat asumattomia, toimintaa voi harjoittaa pesien tarkastuksen jälkeen.

Ottamisalueen pinta-ala on 3,14 hehtaaria ja kaivualueen 1,50 hehtaaria. Ottamisalue sisältää varasto- ja tukitoiminta-alueet. Suunniteltu jatko-otto etenee idän suuntaan alueelle, joka on isohkoa taimikkoa.

Leikkaustasoissa täytyy suunnitelmissa esitettyjen korkeuksien lisäksi huomioida se, ettei synny painanteita, joissa vesi seisoo. Ne mahdolliset valumavedet, jotka eivät imeydy kaivupohjaan, ohjataan tarvittaessa ojia ja rumpuja pitkin maastoon alueen ulkopuolelle ja siitä edelleen suota kohti. Tarvittaessa tehdään laskeutusallas ennen niiden purkupaikkaa.

Oton aikana on koko ajan tarkkailtava mahdollista pohjavettä. Ennen aloittamista suunnitelmassa esitetty ottamisalue tulee merkitä maastoon, esimerkiksi kirkkaanvärillä aurasviitoilla, puupaaluilla, kepeillä, tms. Alueella ei ole rakennuksia tai rakennelmia.

Pysyviä rakennuksia tai rakenteita ei alueelle sijoiteta, mutta ajoittain toistuvaa melko lyhytaikaista (1-3 viikkoa) maa-ainesten jalostusta varten paikalle sijoitetaan murskaus- ja seulontalaitteita.

Pintamaat varastoidaan reuna-alueille, josta ne käytetään hyväksi maisemoinnin yhteydessä. Otto- ja varastointialueelle ei tulla tekemään asfaltoituja tai muita pinnaltaan tiiviitä alueita, jolloin suurin osa alueelle satavasta vedestä pidättäytyy ottoalueen pintaosiin ja haihtuu.

Ottamistyön aikana tulee noudattaa voimassaolevia työturvallisuusmääräyksiä. Murskaamon laitteiden mahdolliset polttoaine- ja muut päästöt maaperään on estettävä viranomaisen edellyttämällä tavalla. Alueen turvallisuuden vuoksi se tullaan aitaamaan metalliverkko- ja katekorkeudella poroaidalla, jonka hyötykorkeus on kaksi metriä.

Kulku alueelle tapahtuu entiseen tapaan Hyttisenojantietä pitkin sekä pohjoisen että etelän suunnasta ja myös nimetöntä metsäautotietä pitkin lännestä. Tiestön kulkukelpoisuus taataan kaikissa olosuhteissa. Maa-ainespaikalle johtava metsäautotie on Metsähallitus Metsätalous Oy:n hallinnassa. Metsähallitus Metsätalous Oy:lle on määritelty tämän tien sekä muun tiestön osalta tienkäyttöoikeus käyttöoikeussopimuksessa, jossa sopimusosapuolina ovat Suomen valtio, Metsähallitus ja Metsätalous Oy.

Murskaustoiminta

Alueella suoritetaan soran, ylisuurten kivien ja lohkareiden murskausta erilaisiksi kiviaineslajitteiksi sekä murskeen varastointia, kuormausta ja kuljetusta.

Toiminnot ja meluvaikutukset vaihtelevat toiminnan aikana jonkin verran. Ennen murskaamista murskauskelpoinen aines erotetaan hienoaineksesta tarvittaessa metallirakenteisella välipällä. Sellaiset isot kivet ja lohkareet, jotka eivät sellaisenaan mahdu murskaimen kitaan, pienitään ensin kaivinkoneeseen asennetulla hydraulisella iskuvasaralla (rikottimella).

Kivet ja muu riittävän karkea maa-aines syötetään kaivinkoneella tai pyöräkuormaajalla murskauslaitteistoon ja murskattua kiviainesta ajetaan pyöräkuormaajalla varastokasoihin.

Aines murskattaisiin Tielaitoksen luokituksen mukaisella B-luokan siirrettävällä murskauslaitoksella, jossa pölyn haitallinen leviäminen ympäristöön on estetty talvella suojaamalla pölynlähteet peitteillä tai koteloinneilla.

Telaketjuaustainen murskain liikkuu omin avuin, ja siinä on kiinteä oma dieselkäyttöinen generaattori murskauksessa tarvittavan sähkönn tuottamiseksi (esimerkiksi Locotrack). Erillistä aggregaattivaunua ei siten tarvittaisi.

Murskauksessa syntyvien kiviainesten varastokasat sijoitettaisiin mahdollisuuksien mukaan mahdollisimman lähelle murskauslaitosta, varastokasojen sijoittelulla on myös mahdollista estää pöly- ja melupäästöjen leviämistä ympäristöön.

Toimintojen ajankohdat

Alueella suoritetaan murskausta keskimäärin 2-3 vuoden välein maksimissaan 1-3 viikkoa kerrallaan. Murskaamista, kuormausta ja kuljetusta tapahtuu ma-pe 24 h. Ylisuurten kivien ja lohkareiden rikutusta sekä mahdollisia räjäytystöitä tarvittaessa ma-pe klo 8.00-18.00.

Räjäytyksiä alueella tehtäisiin vain, jos ylisuuret kivet ja/tai lohkareet ovat kooltaan niin suuria, että niitä ei saada pienittyä murskaimeen sopiviksi hydraulivasaralla (rikotus). Tällöin räjäytyksiä tehtäisiin vain yhden kerran/murskauskäynti.

Raaka-aineet ja polttoaineet sekä niiden varastointi

Alueen murskausmäärä olisi vuosittain keskimäärin 10 000 tonnia ja maksimissaan 15 000 tonnia. Koko lupa-aikana murskattava määrä olisi noin 100 000 tonnia (50 000 m³tr). Valmiita tuotteita kuljetetaan alueelta pois kysynnän mukaan. Viimeiset varastokasat poistetaan viimeistään ennen lupa-ajan päättymistä.

Murskauksessa polttoainetta kuluu vuosittain keskimäärin 4000 l ja maksimissaan noin 6000 litraa. Kevyttä polttoöljyä, kuljetuskalustossa myös dieselöljyä, kuluu vuosittain keskimäärin 2 m³ ja maksimissaan noin 2,8 m³. Voiteluaineiden kulutuksen määrä riippuu murskattavasta ja kuormattavasta määrästä. Voiteluaineita ei varastoida paikan päällä, vaan tuodaan tarvittaessa huoltoautolla.

Tukitoiminta-alueen tankkaus- ja säiliöiden säilytysalue rakennetaan murskeella kantavaksi ja se suojataan tarvittaessa muovikalvolla. Koneiden huoltotöissä noudatetaan erityistä varovaisuutta ja työmaalla on asianmukainen öljyvahinkojen torjuntakalusto.

Murskauslaitoksen polttoainesäiliö sijaitsee murskauslaitoksen rakenteessa. Murskaimet tankataan ns. IBC-pakkauksista (Intermediate Bulk Container), joka on maksimissaan 3000 litran vetoinen polttoainesäiliö. Se on suunniteltu kestäväksi siirtämistä, nostamista ja kuljettamista. Säiliö tuodaan tankkauksen ajaksi murskaimen viereen ja tankkaus suoritetaan valvotusti käyttäen murskaimen imupumppua. Tankkauksen jälkeen säiliö viedään takaisin tukitoiminta-alueelle sille varatulle paikalle. Murskaimen omat polttoainesäiliöt on varustettu ylitäytönestimillä. Säiliöiden täyttöliitin on ns. camlock- eli nokkavipuliitin tai vaihtoehtoisesti hydraulinen pikaliitin, esimerkiksi Tema 1000 -mallinen.

Työkoneiden polttoaineena käyttämä kevyt polttoöljy sekä mahdollinen tarvittava dieselöljy varastoidaan myös IBC-säiliössä. Tankkauslaitteisto varustetaan sulkuventtiilillä, ettei säiliö tankkauslaitteiston vuoto- tai rikkoutumistapauksissa pääse valumaan tyhjäksi. Kaikki tankkauslaitteistot lukitaan luvattoman käytön estämiseksi. Lisäksi työmaalla säilytetään asiallisesti imeytysmattoja ja/tai -turvetta.

Jälkihoitotyöt ja maisemointi

Alue muotoillaan ottamissuunnitelman mukaisesti siten, että se mahdollisimman hyvin sulautuu ympäristöönsä. Lopulliset maaluiskat muotoillaan ylijäämämassoilla ja pintamailla kaltevuuteen 1:3. Alue palautuu metsätalouskäyttöön. Metsittyminen tapahtuu luontaisesti. Muotoilua tehdään mahdollisuuksien mukaan sitä mukaa, kun ottamistoiminta edistyy.

YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET JA NIIDEN VÄHENTÄMINEN

Hakemuksen mukaan maa-ainespaikan vaikutusalueella ei esiinny uhanalaisia lajeja. Ottoalueella ei ole vanhaa metsää, metsälakikohteita eikä muita erityisiä elinympäristöjä. Ottotoiminnan vaikutukset luonnonarvoihin ja monimuotoisuuteen ovat vähäiset. Ottoalueelle ei tule myöskään vesiä ulkopuolelta muuten kuin sadantana ja alueelta lähtevä vesimäärä on vähäinen.

Hakemuksen mukaan toiminta ei ole Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan vastainen, eikä se aiheuta mahdollista pohjavesien pilaantumista, kun noudatetaan riittävää suojakerrosta. Ottamissuunnitelman rajauksen sisällä toimittaessa ottaminen ei aiheuta kauniin maisemakuvan turmeltumista, eikä myöskään tuhoa erikoisia luonnonesiintymiä. Edellyttäen, että ottamissuunnitelman ohjeita noudatetaan, ottamissuunnitelma ei ole ristiriidassa maa-aineslaissa säädettyjen rajoitusten kanssa.

Melu, värinä ja päästöt ilmaan

Murskauslaitoksella melua syntyy murskauksesta, kuormauksesta ja raskaasta liikenteestä. Murskauslaitoksen suurimmat melulähteet ovat kiviaineksen rikotuslaitteet, murskaimet, seulasto sekä kuljettimet.

Melu vähenee osin aluetta ympäröivään maastoon. Laitteistojen koteloinneilla pyritään minimoimaan meluvaikutuksia. Murskauslaitoksen melun leviämistä voidaan tarvittaessa rajoittaa myös kiviainesten varastokasojen sijoittelulla. Murskattavan kiviaineksen pudotuskorkeutta murskaimiin voidaan myös tarvittaessa pienentää.

Kasojen pölyämistä ehkäistään tuulisella ja lämpimällä säällä tarvittaessa kastelemalla niitä vedellä.

Työkoneiden ja kuljetuskaluston peruutushälyttimistä syntyvä ääni saattaa kantautua lähimpiin häiriintyviin kohteisiin. Työsuojelulainsäädäntö kuitenkin määrää näiden olemassaolon, joten niitä ei voida rajoittaa.

Taulukko 1. Toiminnasta aiheutuvat vuosipäästöt ovat keskimäärin:

Aine	Päästöt (t/v)
Hiukkaset (sis. pöly)	0,01
Typen oksidit (NO _x)	0,18
Rikkidioksidi (SO ₂)	0,03
Hiilidioksidi (CO ₂)	23

Toiminnan vaikutukset ympäristöön ovat lähinnä pöly- ja meluhaittoja, jotka ovat ajallisesti rajoitettuja ja myös leviämisalueen kannalta rajallisia. Murskausta tapahtuisi keskimäärin 2-3 vuoden välein. Muina aikoina melua tulisi vain kuljetuskaluston ja kuormauksessa käytettävän pyöräkuormaajan liikenteestä, eikä sekään olisi jatkuvaa. Liikenteestä koituva melu on hyvin vähäistä muuhun toimintaan verrattuna. Toiminnan jälkeen vaikutukset ympäristöön lakkaisivat.

Päästöt veteen, maaperään ja pohjaveteen

Mahdollisia valumavesiä varten tehdään tarvittaessa laskeutusallas ennen niiden purkua maastoon. Toimittaessa maa-ainessuunnitelman sekä ympäristölupahakemuksen ohjeiden ja vaatimusten mukaisesti vaikutuksia maaperään tai pohjaveteen ei ole tai ne ovat vähäisiä.

Jätteet

Mustia jätevesiä ei synny. WC on kuivakäymälä. Harmaita jätevesiä syntyy sen verran, mitä tulee 3-10 henkilön käsienpesusta. Pesuvedet imeytyvät maaperään. Toiminnassa syntyy kuivakäymälän saniteettijätettä arviolta 50 kiloa vuodessa. Syntyvä biojäte toimitetaan jätteenkäsittelylaitokseen.

Talousjätettä syntyy maksimissaan 30 kiloa vuodessa. Se kerätään jäteastiaan ja kuljetetaan tyhjennettäväksi lähimmälle jäteasemalle tai muulle vastaavalle toimijalle, jonka kanssa murskausurakoitsijalla on sopimus. Metallijätettä ja jalostuslaitoksen verkkoja syntyy maksimissaan 400 kiloa vuodessa. Ne toimitetaan paikalliseen romuliikkeeseen tai palautetaan varaosatoimittajille.

Jäteöljyä syntyy maksimissaan 200 kiloa ja kiinteää öljyjätettä 100 kiloa vuodessa. Ne varastoidaan lukittavaan konttiin ja toimitetaan vaarallisen jätteen käsittelylaitokselle. Vaaralliset jätteet säilytetään lukittavassa kontissa niin, että niistä ei ole vaaraa ympäristölle eikä astioihin pääse vettä. Jäteöljyt säilytetään siten, että hydraulikka- ja voiteluöljyt lajitellaan erikseen. Öljynsuodattimet, trasselit yms. kiinteät öljyjätteet ja akut kerätään omiin jätessäiliöihinsä. Akkuja ei varastoida pitkiä aikoja laitoksella, vaan ne toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn samalla kun hankitaan uusi akku. Vaaralliset jätteet toimitetaan valtuutettuun

ongelmajätteiden/vaarallisten jätteiden käsittelypaikkaan. Vaarallisista jätteistä pidetään kirjanpitoa.

Kaivannaisjätteet

Hakemuksen liitteenä olevan kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman mukaan pintamaita syntyy arviolta 6300 m³-ktr sekä kantoja ja hakkuutähteitä 80 m³-ktr. Kaivannaisjäte käytetään ottamisalueen suojarakenteisiin, jälkihoitoon ja maisemointiin. Toiminnassa pyritään siihen, että läjitetyt pintamaamassat olisivat kasalla mahdollisimman vähän aikaa (ei useita vuosia). Läjitetyistä pintamaista ei ole vaaraa pinta- tai pohjavesille. Näin ollen ei ole tarvetta esittää erillistä selvitystä kaivannaisjätteen seurannasta ja tarkkailusta.

Liikenne

Laitoksen toiminnasta aiheutuvaa raskasta liikennettä alueelle on hiljaisina aikoina 10 käyntikertaa vuorokaudessa ja vilkkaana aikana 10-20 käyntikertaa vuorokaudessa. Työmaateitä ei päällystetä, vaan ne ovat murskepintaisia. Niiden pölyämistä torjutaan kastelemalla puhtaalla vedellä sekä säännöllisellä kunnossapidolla.

Paras käyttökelpoinen tekniikka

Hakemuksen mukaan yleisiä parhaita torjuntakäytäntöjä päästöjen ehkäisemiseksi ovat kaluston riittävä uusiminen, oikea-aikaiset huoltotoimet, varastokasojen sijoittelu ja murskauslaitoksen sijoittaminen kaivannon pohjalle. Hakija vaatii urakoitsijoiltaan parhaan mahdollisen käyttökelpoisen tekniikan käyttämistä. Kaikki toiminnassa käytetyt koneet ja laitteet on normaalisti valmistettu ja peruskorjattu viimeisen viiden vuoden sisällä.

Poikkeukselliset tilanteet ja niihin varautuminen

Kaikki laitosalueella työskentelevät hakijan ja urakoitsijoiden työntekijät ovat tietoisia ympäristölupaehdoista siinä laajuudessaan, kuin ne heidän työtään koskevat. Alueella työskenneltäessä kiinnitetään erityistä huomiota laitteiden ja koneiden kuntoon sekä öljyjen ja polttoaineiden huolelliseen käsittelyyn.

Murskauslaitoksen normaalista toiminnasta ei aiheudu haittaa pohjavedelle. Pohjaveden likaantumisvaara syntyy alueella varastoitavien ja käsiteltävien polttoaineiden ja voiteluaineiden riskistä päästä maaperään ja pohjaveteen onnettomuus- tai häiriötilanteessa. Poltto- ja voiteluaineiden varastoinnissa ja käsittelyssä noudatetaan erityistä huolellisuutta. Valvomoihin ja työkoneisiin varataan turvetta tai muuta öljynimeytysainetta riittävä määrä (50-100 l), jotta mahdollisen öljyvahingon sattuessa voidaan heti ryhtyä asianmukaisiin torjuntatoimenpiteisiin. Käytetylle turpeelle tai muulle öljynimeytysaineelle varataan suojapaikka, josta se viedään asianmukaisesti käsiteltäväksi.

Vahingosta ilmoitetaan välittömästi omalle esimiehelle ja kunnan ympäristöviranomaiselle. Paikallinen ympäristöviranomainen tiedottaa tarvittaessa tilanteesta alueelliseen ympäristökeskukseen. Poliisin, pelastuslaitoksen ja kunnan ympäristöviranomaisten puhelinnumerot pidetään toimistojen ja valvomoiden ilmoitustauluilla näkyvillä paikoilla.

Toiminnan tarkkailu

Murskauslaitoksen toimintaa tarkkaillaan jatkuvasti. Toiminnan melu- ja pölypäästöjä seurataan aistinvaraisesti ja mikäli aiheutta on, ryhdytään toimenpiteisiin päästöjen rajoittamiseksi.

Mikäli laskeutusallas on tarpeen tehdä, sen kiintoaineksen määrää tarkkaillaan ja ainesta tarvittaessa poistetaan. Lisäksi seurataan, että altaasta edelleen virtaava vesi on kiintoaineksesta vapaata, ja että laskuojan alkuun ja sen kauempan uomaan ei pääse syntymään padotusta aiheuttavia kynnyksiä tai muita esteitä.

ASIAN KÄSITTELY

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on kuulutettu Pudasjärven kaupungin virallisella ilmoitustaululla ja internet -sivulla 7.4.-16.5.2022. Hakemuksesta on ilmoitettu kirjallisesti suunnitellun toiminta-alueen naapuritulojen omistajille.

Lausunnot

Metsähallitus Luontopalvelut, Pohjanmaa-Kainuu on 10.6.2022 sähköpostitse kommentoinut lintudirektiivin liitteen 1 mukaista lajia koskevaa lupamääräyksesitystä hyväksyen sen.

Muistutukset ja mielipiteet

Muistutuksia tai mielipiteitä ei ole jätetty.

ASIAN VALMISTELIJAN PÄÄTÖSESITYS

Oulunkaaren ympäristölautakunta myöntää Metsähallitus Metsätalous Oy:lle maa-ainelain 4 §:n mukaisen luvan soran ja hiekan ottamiseen ja ympäristönsuojelulain 27 §:ssä tarkoitetun ympäristöluvan soran murskaukseen Pudasjärven kaupungin linattijärven kylälle, Sulavaaran sora-alueelle, tilalle Syöte Pudasjärven valtionmaa 615-893-10-1.

Yhteislupa myönnetään hakemuksen ja ottamissuunnitelman mukaisesti seuraavin määräyksin:

Kokonaisottomäärä, ottamisalue, kaivusvyvyys

1. Maa-aineksen ottomäärä on enintään 50 000 m³ ja ottoalueen koko 3,14 ha. Alueella saa murskata maksimissaan 15 000 t vuodessa alueelta peräisin olevaa ainesta.
2. Ottamisalue on merkittävä selvästi (esim. paaluin) maastoon ennen ottotoiminnan aloittamista. Ottamisalueelle on sijoitettava riittävä määrä korkomerkintöjä. Luvanhaltijan on huolehdittava merkintöjen säilymisestä alueella.
3. Luvanhaltijan on ennen ottamistoiminnan aloittamista järjestettävä valvontaviranomaisen kanssa alkutarkastus ottoalueella.
4. Maa-ainestenotto saadaan ulottaa enintään tasoon +208,5(N2000), kuitenkin siten, että havaitun luonnollisen pohjavesipinnan yläpuolelle jätetään vähintään kahden (2) metrin koskematon suojamaakerros.

5. Ottamisalueen luiskattavat reunat on muotoiltava vähintään kaltevuuteen 1:3 tai loivemmaksi ympäröivän maaston luonnollisia korkeusvaihteluja mukaillen. Ottamisalueen pohja tulee muotoilla pinnaltaan vaihtelevaksi. Muotoilu tulee tehdä ottotoiminnan edetessä.

Yleiset määräykset

6. Luvan haltijan on selvitettävä vuosittain, ennen jokaisen toimintajakson alkamista, toiminta-ajan edellytykset. Mikäli lintudirektiivin liitteen 1 laji pesii alueella, maa-ainesten ottoa tai jalostamista ei saa harjoittaa 15.2.-31.7. välisenä aikana.
7. Toiminnalla on oltava vastuuhenkilö, joka huolehtii mm. alueen käytöstä, valvonnasta ja lupamääräysten noudattamisesta. Vastuuhenkilön yhteystiedot ja mahdolliset muutokset on ilmoitettava valvontaviranomaiselle.
8. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava henkilökunnan perehdyttämisestä toimintaan sekä riittävän tiedon antamisesta alueella työskenteleville, maa-ainesten kuljettajille sekä muille sidosryhmille.
9. Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimialansa parhaasta käyttökelpoisesta tekniikasta ja käytettävä sitä, jotta murskausaseman haitalliset ympäristövaikutukset ovat mahdollisimman vähäiset.

Määräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi

10. Toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetusta kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010), mikäli jäljempänä lupamääräyksissä ei muuta määrätä.
11. Murskaamista, kuormausta ja kuljetusta saa harjoittaa ma-pe 24 h sekä ylisuurten kivien ja lohcareiden rikutusta ja räjäytystöitä ma-pe 8.00-18.00. Poikkeavista toiminta-ajoista tulee ilmoittaa valvontaviranomaiselle.
12. Toiminta on kokonaisuudessaan toteutettava siten, että siitä ei aiheudu maaperän, pintavesien tai pohjaveden pilaumisvaaraa, terveydellistä haittaa, epäsiisteyttä, roskaantumista, tavanomaista enemmän pöly- tai meluhaittaa tai ympäristön pilaantumisen vaaraa.
13. Murskauslaitteiston alusta tulee suojata tiiviiksi siten, että mahdolliset päästöt maaperään sekä pinta- ja pohjaveteen estetään. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle alueella on oltava saatavilla riittävä määrä imeytysmateriaalia. Mahdolliset vuodot on kerättävä välittömästi talteen ja toimitettava vaarallisten jätteiden vastaanottajalle.
14. Mikäli alueella säilytetään ottamistoiminnassa käytettäviä koneita tai polttoaineita, tulee säilytys- ja tankkausalueet tiivistää vettä läpäisemättömiksi valtioneuvoston asetuksen (9.9.2010/800) 9 §:n mukaisesti. Alueella ei saa käyttää vuotavia työkoneita tai autoja, ja niiden kunto on tarkastettava säännöllisesti.

Polttoaineet on säilytettävä kaksoisvaipallisissa tai suoja-altaallisissa, lukituissa säiliöissä. Suoja-altaan tilavuuden tulee olla vähintään 10 % suurempi kuin suoja-altaassa olevan suurimman säiliön tilavuus.

Säiliöissä tulee olla ylitäyönestin ja lukittava sulkuventtiili. Säiliöiden kunto on tarkastettava ennen niiden käyttöön ottamista. Voiteluöljyt ja muut kemikaalit on varastoitava lukittavissa, tiivispohjaisissa tiloissa.

15. Toimintaan liittyvä kalusto, polttonestesäiliöt ja suojaukset tulee poistaa alueelta välittömästi murskaustoimintajakson päätyttyä.
16. Toiminnasta aiheutuvaa pölyämistä on tarvittaessa torjuttava kastelemalla. Lupaviranomainen voi tarvittaessa antaa määräyksiä pölyntorjunnasta.
17. Toiminnasta aiheutuva melu ei saa lähimmässä häiriintyvässä kohteessa ylittää melutason ohjearvoja 55 dB (LAeq) klo 7.00-22.00 ja 50 dB (LAeq) klo 22.00-7.00 eikä lähimpien loma-asuntojen pihalla päivällä klo 7.00-22.00 45 dB (LAeq) eikä yöllä klo 22.00-07.00 40 dB (LAeq). Valvontaviranomainen voi tarvittaessa antaa määräyksiä toiminnan aiheuttaman melun selvittämisestä ja mittaamisesta sekä meluntorjunnasta.
18. Alueelta kuorittuja pintamaita ei saa käyttää alueen täyttöihin. Muualta tuotuja ylijäämä- tai jätemaita ei saa tuoda alueelle. Ottamisalueella ei saa säilyttää jätteitä tai käytöstä poistettuja esineitä tai materiaalia. Toiminnassa syntyvät jätteet on toimitettava asianmukaiset luvat omaaviin käsittelypaikkoihin. Vaaralliset jätteet, kuten jäteöljyt, käytetty imeytysmateriaali ja akut, tulee varastoida lukituissa, tiivispohjaisissa tiloissa. Jätehuollossa on noudatettava voimassa olevia jätehuoltomääräyksiä.

Häiriö- ja muut poikkeukselliset tilanteet

19. Sellaisista poikkeuksellisista tilanteista ja vahingoista tai päästöistä, joista voi aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa, on välittömästi ilmoitettava palo- ja pelastusviranomaisen lisäksi valvontaviranomaiselle. Ympäristövahingon tapahtuessa tai vahingon vaaran uhatessa toiminnanharjoittaja on velvollinen ryhtymään viipymättä toimenpiteisiin vahinkojen torjumiseksi ja tapahtuman toistumisen estämiseksi.
20. Toiminnanharjoittajan on tarkkailtava mahdollisia öljyvuotoja, sekä melun ja pölyn leviämistä ympäristöön. Murskausalaitoksen sekä muiden laitteiden ja koneiden kuntoa on tarkkailtava säännöllisesti. Mikäli havaitaan vaurioita, jotka saattavat johtaa päästöjen syntymiseen, on puutteet korjattava välittömästi.
21. Toiminnasta on pidettävä työmaakirjaa, joka on pyydettäessä esitettävä valvontaviranomaiselle. Toiminnasta on ilmoitettava helmikuun loppuun mennessä seuraavat tiedot valvontaviranomaiselle:
 - käyttövuorokaudet ja kellonajat toiminnoittain (murskaus)
 - murskatun materiaalin laatu ja määrä
 - toiminnassa syntyneiden jätteiden ja vaarallisten jätteiden laatu, määrä, varastointi ja toimituskohde
 - käytetyn polttoaineen laatu ja kulutus
 - ympäristön kannalta merkittävät häiriö ja poikkeustilanteet ja korjaavat toimenpiteet
22. Luvan haltijan on vuosittain, tammikuun 31. päivään mennessä, tehtävä ilmoitus otetun maa-aineksen laadusta ja määrästä

valvontaviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä myös silloin kun ottotoimintaa ei ole ollut. Ilmoitus tulee tehdä ensisijaisesti sähköisesti Notto -rekisteriin. Lomake löytyy osoitteesta <https://anon.ahp.fi/> - kirjoittamalla hakukenttään teksti "MAL 23" ja painamalla hakupainiketta.

Toiminnan muuttaminen ja lopettaminen

23. Toiminnan olennaisista muutoksista, toiminnan keskeyttämisestä tai toiminnan lopettamisesta on viipymättä ilmoitettava valvontaviranomaiselle.
24. Toiminta-alue on saatettava toiminnan päättyessä asianmukaiseen kuntoon siten, ettei siitä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Toiminta-alue on siistittävä. Alueelle ei saa jäädä varastokasoja eikä jätteitä. Toiminnan päättymisestä on ilmoitettava valvontaviranomaiselle lopputarkastusta varten.

PERUSTELUT

Lupaharkinnan perusteet ja luvan myöntämisen edellytykset

Maa-ainesten ottaminen ja niiden murskaus toteutettuna lupahakemuksen, ottamissuunnitelman ja edellä esitettyjen lupamääräysten mukaisesti täyttää maa-aineslain 6 §:ssä esitetyt edellytykset, joilla lupa on myönnettävä. Metsähallitus Metsätalous Oy on esittänyt asianmukaisen ottamissuunnitelman, eikä ottaminen tai sen järjestelyt ole ristiriidassa MAL 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa.

Oulunkaaren ympäristölautakunta katsoo, että toimittaessa hakemuksen ja lupamääräysten mukaisesti Metsähallitus Metsätalous Oy:n murskausaseman toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Ennalta arvioiden toiminnasta ei aiheudu kyseisellä sijoituspaikalla ympäristönsuojelulain 49 §:ssä tai naapurussuhdelain 17 §:ssä mainittuja seurauksia.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma on ottamissuunnitelman liitteenä. Siinä on esitetty tarpeelliset tiedot toiminnassa syntyvistä kaivannaisjätteistä, niiden varastoinnista ja hyödyntämisestä.

Alueella ei ole voimassaolevaa asemakaavaa eikä toiminnalle ole muutoinkaan kaavallisia esteitä.

Lupamääräysten perustelut

Maa-aineksen ottomäärä, ottamisalue ja vuosittainen murskausmäärä ovat hakemuksen mukaiset. Ottamisalue tulee merkitä näkyvästi maastoon, jotta rajoista ei ole epäselvyyttä eikä toiminta laajene luvanmukaisen ottoalueen ulkopuolelle. Ottoalueelle tulee merkitä riittävä määrä kiinteitä korkotasoja, jotta maa-aineksen ottamisen etenemistä voidaan seurata. (määräykset 1 ja 2).

Määräyksissä 3 ja 4 edellytetyt velvoitteet ovat tarpeen maa-ainesten oton haitallisten vaikutusten minimoimiseksi sekä valvonnan toteuttamiseksi.

Jälkihoitoon liittyvä määräys on annettu maa-ainesten ottamisen aiheuttamien maisema- ja ympäristöhaittojen vähentämiseksi, maaperän ja pohjaveden suojaamiseksi (määräys 5).

Lupamääräys 6 on annettu alueella mahdollisesti esiintyvän lajin ja sen elinalueen suojelemiseksi.

Valvonnan ja tiedonkulun varmistamiseksi yhteyshenkilön tiedot on ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Ympäristönsuojelulain 15 §:n mukaan luvanvaraisen toiminnan harjoittajan on ennalta varauduttava myös kouluttamalla henkilökuntaa toimiin onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja haitallisten seurausten rajoittamiseksi (määräykset 7 ja 8).

Ympäristönsuojelulain 8 §:n mukaan päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevien lupamääräysten tulee perustua parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan (määräys 9).

Valtioneuvoston asetuksella (800/2010) on säädetty kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelun vähimmäisvaatimuksista, joita toiminnassa on aina noudatettava, ellei lupapäätöksessä ole edellytetty tiukempaa ympäristönsuojelun tasoa. Toiminta-ajat ovat hakemuksen mukaiset (määräykset 10 ja 11).

Määräykset 12-15 on annettu maaperän ja pohjaveden suojelemiseksi.

Lupamääräykset 16 ja 17 on annettu, jotta toiminnasta aiheutuva haitta ympäristölle olisi mahdollisimman vähäinen. Toiminta kokonaisuudessaan on järjestettävä sellaiseksi, ettei siitä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle tai naapuruussuhdelain mukaista haittaa. Mikäli toiminnasta aiheutuu haittaa terveydelle tai ympäristölle tai naapuruussuhdelain mukaista haittaa, toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä toimenpiteisiin haitan poistamiseksi.

Jätehuolto tulee toteuttaa asianmukaisesti siten, ettei toiminnasta aiheudu maaperän pilaantumista, alueen roskaantumista eikä muuta haittaa tai vaaraa ympäristölle (määräys 18).

Määräyksellä 19 varmistetaan tiedonkulku tilanteissa, joissa ympäristölle on aiheutunut tai on vaarassa aiheutua suurta haittaa.

Toiminnan tarkkailuvelvoite ja mahdollisesti syntyvien laitevikojen yms. vaurioiden välitön korjausvelvoite on annettu sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu suoria valumia maaperään, pintavesiin tai pohjaveteen (määräys 20).

Lupamääräykset 21 ja 22 on annettu viranomaisen tiedonsaannin turvaamiseksi sekä valvonnan järjestämiseksi. Raportointitietojen perusteella voidaan seurata toiminnan lainmukaisuutta suhteessa annettuihin määräyksiin.

Toiminnan olennainen muuttaminen edellyttää luvan tarkistamista. Toiminnan lopettamisesta ja lopputarkastuksesta koskevalla määräyksellä halutaan varmistua siitä, että alueella on tehty tarvittavat toimet alueen tulevaa käyttöä varten. Tarkastuksella varmistetaan mm. se, että toimintoihin liittyneet ympäristöriskit on poistettu ja alue on siistitty (määräykset 23 ja 24).

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Tämä päätös on voimassa **30.6.2032** saakka, johon mennessä kaikki ottamisaluetta koskevat jälkihoitotyöt on suoritettava.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Ainesten ottaminen voidaan aloittaa lupapäätöksen tultua lainvoimaiseksi. Ennen toiminnan aloittamista tulee asettaa päätöksessä määrätty vakuus.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki (YSL 527/2014 ja muutos 423/2015) 2, 5-12, 14-17, 19-20, 22, 27, 34, 39-40, 42-45, 47a, 48-49, 52-53, 58, 62, 66, 70, 83-87, 87, 96, 111-114, 123, 167-170, 190-191 ja 205 § ja liite 1.
Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 2-4, ja 11-15 §.
Maa-aineslaki (555/1981) 1, 1a, 3-7, 10-16, 19-20a,b,c §, 23a ja 23b §.
Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1-4 ja 6-9 §.
Jätelaki (JL 646/2011) 1, 6, 8, 12-13, 17, 28-29, 72, 91, 118-123 ja 126 §.
Valtioneuvoston asetus jätteistä (JäteA 179/2012) 20 §.
Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)
Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013) 4 §.
Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (1993/1992)
Laki eräistä naapurussuhteista (26/1920) 17-18 §.
Oulunkaaren ympäristölautakunnan (26.11.2020 § 90) hyväksymä maksujen määräytymisperusteet

VALMISTELIJA

Ympäristötarkastaja Kati Juurikka, p. 040 186 5409.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätöksestä tiedotetaan julkisesti kuuluttamalla hallintolain 62 a §:ssä säädetyllä julkisella kuulutuksella (MAL 19 § ja YSL 85 §).

VAKUUDET

Luvan haltijan tulee jättää Oulunkaaren ympäristölautakunnalle lupamääräysten noudattamiseksi 26.11.2020 § 90 maksutaulukon mukainen vakuus (MaL 12 §). Vakuus on 1500 € ottamisalueen hehtaaria kohti, lisättynä 0,04 € hyväksytyn kokonaisottomäärän jokaista kuutiota kohti.

Vakuuden määrä lupamääräysten noudattamiseksi on:

$$3,14 \times 1500 \text{ €} + 50000 \times 0,04 = \mathbf{6710,00\text{€}}$$

Vakuuden on oltava voimassa vähintään 31.12.2032. Oulunkaaren ympäristölautakunnalla on kustannustason oleellisesti muuttuessa oikeus tarkistaa vakuuden suuruus.

MAKSUT

Lupamaksu

Tämän luvan käsittelymaksu on

$$526,00 \text{ €} + (1710,00 \text{ €} - 513,00 \text{ €}) = \mathbf{1723,00 \text{ €}}$$

Maksuissa noudatetaan Oulunkaaren ympäristölautakunnan 26.11.2020 § 90 vahvistamia maksuperusteita, jonka mukaan maa-aineslupan käsittelymaksu on hakemuksessa esitetyn tilavuuden mukaan 10,52€/1000 m³, kuitenkin vähintään 400,00 € ja enintään 5260,00 €. Yhteisen maa-aines- ja ympäristöluvan käsittelymaksu lasketaan maa-aines- ja ympäristölupataksan mukaan. Maa-aineslupan maksuun lisätään

ympäristölupataksassa kyseiselle toiminnalle määrätty maksu, johon on tehty 30 % alennus.

Valvontamaksu

Lisäksi hakijan on maksettava jälkitöiden hyväksymiseen saakka voimassa olevan taksan mukainen vuosittainen valvontamaksu. Valvontamaksu on tällä hetkellä 7,74 € sallittua kokonaismäärän tuhatta kuutiota kohti, kuitenkin vähintään 335,00 € ja enintään 4000,00 € vuodessa. Yhdistetyn maa-aines- ja ympäristölupakohteen (ns. yhteislupakohde) valvontamaksu on edellä mainittu vuosittainen valvontamaksu ja lisäksi 265 €.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valittaa saa se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä kunnan jäsen. Valitusoikeus on myös Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella sekä hankkeen tarkoittamalla alueella toimivalla sellaisella rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen. Liitteenä valitusosoitus.

YMPÄRISTÖJOHTAJAN PÄÄTÖSESITYS

Ympäristölautakunta hyväksyy valmistelijan päätösesityksen.

Päätös

Ympäristölautakunta hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti.